

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty; kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr.
Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr.
następnie po 2 kr. m. k.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 10. lutego. Dnia 11. lutego 1852 wyjdzie w c. k. rządowej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XI. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie we wszystkich wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 40. Rozporządzenie ces. z dnia 7. lutego 1852, którem wydano karne postanowienia przeciw uszkodzeniom i innym karygodnym czynnościom pod względem kolei żelaznych i telegrafów państwa i z dniem 21. lutego 1852 w użycie wprowadzono.

Sprawy krajowe.

Lwów, 14. lutego. C. k. ministryum wojny, w chęci podania sposobności właścicielom trudniącym się chowem koni, sprzedawać swą stadninę na skarb korzystnie samosób, z usunięciem pośrednictwa przekupniów i machlarzy, a przytem ażeby im ująć kosztów podróży i przeprowadzania remonty, postanowiło reskryptem z 22go listopada 1851 L. 8067 wyznaczyć w każdym obwodzie po dwa i trzy miejsca, gdzie w pewnych dniach miesiąca i roku odbywać się będzie pokup remonty, a to z tem większą korzyścią dla właściciela koni, gdyż miejsca obrane po obwodach będąc w niewielkiej odległości, strzeżają właścicielowi sposobność samemu zająć się sprzedażą i zostawiają mu jeszcze obiór najdogodniejszego dnia jednego z oznaczonych kilku, w których dostawa odbywać się może. Miejsca i dnie ogłoszone zostaną w każdym obwodzie w najwłaściwszą porę. W obwodzie zaś Lwowskim wymienione są następujące:

Lwów, dnia 17. lutego; 2. 16. marca; 20. 27. kwietnia; 14 i 25. maja 1852.

Jaryczow dnia 20. lutego; 5. marca; 16. kwietnia; 21. maja.

Szczerzec 26. lutego; 11. marca; 22. kwietnia i 27. maja roku bież.

Assenterowanie we Lwowie odbywać się będzie przed c. k. karnią Ferdynanda I. na Grodeckiem; a warunki przepisane są następujące: koni musi być bez wady, a pod kierasyera mieć miar 15 i calów 2; pod dragona miar 15; do lekkiej kawalerii miar 14 i calów 3. — Remontę dla kierasyera płaci skarb po 160 złr.; dla dragonii po 130 złr., a do lekkiej kawalerii po 118 złr. — Wypłata za kwitem stęplowanym następuje bez zwłoki, a sprzedający oddaje konia bez okucia, bez plecionych uździenic i bez dwóch postronków jak przedtem bywało, nadto prócz stęplu na kwit nikomu pod żadnym warunkiem nie płacić niema.

Lwów, 15. lutego. Głównym przedmiotem rozpraw na drugim wczoraj posiedzeniu Towarzystwa gospodarskiego był projekt, przeprowadzenia Zakładu gospodarskiego, stosownie do planu umieszczonego w t. IX. rozpraw Tow. gos. a reskrytem ministryalnym z d. 24. czerwca 1851 do l. 8654 zatwierdzonym.

Przed rozpoczęciem tak ważnego przedmiotu załatwiono wprzód sprawy bieżące z dnia poprzedzającego. Nowo mianowany stałym Sekretarzem Tow. gos. p. Przyłęcki odczytał Imiona świeżo przyjętych 48 członków czynnych i 3. korespondujących, których obrała komisya wyznaczona z polecenia zgromadzonego Towarzystwa łącznie z komitetem na seysi wieczornej dniem wprzód u p. Prezesa. Poczem osobna komisya, której poleceniem było sprawdzić nowego wynalazku sposób jw. Hr. Adama Zamojskiego budowania pieców, zdała jak najpochlebniejszą o nim sprawę, znajdując oprócz misternego układu rur i kanałów do rozprowadzenia ciepła służących, przedewszystkiem w tem bardzo szczęśliwy pomysł że przyrządzona podwodna rura z zewnątrz dosyła ciągle palnego powietrza, które dostarczeniem gazu w sobie kwasorodnego roznieca płomień w ognisku, spiesznie spożywa materiał opałowy i tem samem ogranicza ulotność pary ogrzewczej kominem. Poczem nastąpiła główna rozprawa nad projektem Zakładu gospodarskiego i zajmowała całe posiedzenie wczorajsze.

Zakład ten stanowią mają według planu dwie odrębne instytucje, pierwszą jest szkoła rolnicza, drugą gospodarstwo

wzorowe, gdzieby uczeń nabyte z teoryi wiadomości mógł doświadczeniem stwierdzać, praktyką wyświecać, i to co wie do pospolitego użytku sposobić. I z tego też względu założenie gospodarstwa wzorowego główną jest rzeczą przy tym Zakładzie. Szkoła sama, opatrzona hojnością daru Jego Ces. kr. Apos. Mości, (3000 złr. raz nazawsze; a rocznie dochodem po 2500 złr. przez 10 lat) i przy dochodach z opłaty szkolnej od uczniów, mogłaby snadnie już być otwartą; ale bez przyrobu gospodarstwa nie może wróżyć pomyślnie, pokąd się nie wyposaży włością ziemską na której naukę rolniczą praktycznie odbywaćby mogła.

Ilu trudnościom, przeprowadzenie stosownego projektu ulegać mogło, wiadomo było Towarzystwu; z wdzięcznością zatem uznano usilność swego komitetu, gdy w imieniu jego W. Laskowski zdawał sprawę z kroków w tej mierze przedsięwziętych, i w końcu odczytał program przyzwolonej przez W. Rządu subskrypcyi, a zostawionej pod rostrząszenie ogólnego zgromadzenia.

Program subskrypcyi uważa Datki niżej 25 złr. jako dary niewzrotne na gospodarczy Instytut przeznaczone; zaś datki w ilości 25 złr. lub większe przez 25 podzielne, bierze za pożyczkę bezprocentową, którą Towarzystwo wierzycielom z czystego dochodu po drugim roku zaprowadzenia gospodarstwa, losem zwracać rozpocznie.

Całe zgromadzenie bez wyjątku czuło i uznało nieodzowną potrzebę przyczynienia się do składki na tak zbawienną dla kraju instytucję, i za przykładem Jego Excelencyi księdza Arcybiskupa złożyło natychmiast 41 członków sumę 4000 złr. bez mała; toczyła się tylko żwawa rozprawa o to, czyli zbierany z subskrypcyi fundusz ma być obrócony na dzierżawę czyli na kupno włości. Chęci powszechnie były pewnie za kupnem, gdyby funduszu starczyło — lecz ażeby cały zakład zwłoki nie doznał, głosowano większością w oczekiwaniu dziedzictwa, tymczasowie za dzierżawą.

Wiedeń, 21. stycznia. Administracya połączonego z pierwszą austryacką kasą oszczędności powszechnego zakładu zaopatrzenia podaje do wiadomości publicznej, że przypisane statutami losowanie na rok 1851 na rzecz rocznych towarzystw 1825 aż włącznie do 1850, odbyło się publicznie d. 15 stycznia r. b.

Spis rezultatów tego losowania, tudzież owych wkładek częściowych, które skompletowano przepisaniem częściowych dywidend, można przeglądać w komandytach powszechnego zakładu zaopatrzenia.

(Zmiany w przepisach względem północnej, południowej i południowo-wschodniej kolei żelaznej.)

Wiedeń, 10. lutego. Ministryum handlu uznało za rzecz potrzebną, poczynić niektóre zmiany w przepisach względem północnej, południowej i południowo-wschodniej kolei skarbowej.

Należytości taryfowe obliczone według dystancyi milowej, uchwalono teraz na południowej kolei żelaznej zamiast jak potąd od ósmej części mili — od każdej pół mili, jak-to już na północnych i południowo-wschodnich kolejach skarbowych praktykowano. Istnące potąd na południowej kolei skarbowej osobne taryfy dla rozmaitych przedmiotów transportu, objęto jednym obwieszczeniem, zawierającym drogoskaz milowy od stacyi do stacyi, tudzież obliczenie należytości wraz z innymi potrzebnymi w tej mierze przepisami. Wymiar odległości od Mürrzuschlag do Cilli oznaczony potąd na 31½ mil, znizono dla obliczenia należytości na mil 30. Pozycye taryfy podwyższono za transport osób na wszystkich pomienionych kolejach skarbowych od osoby i mili w wagonach 1szej klasy z 18 na 20 kr., w wagonach 2giej klasy z 11 na 12 kr., a w wagonach 3ciej klasy z 8 na 9 kr. Pozycye taryfy za transport frachtowy podwyższono na wagonach 1szej klasy na północnych i południowych kolejach skarbowych od cetnara sporego i jednej mili, z ¾ kr. na 1 kr., na wagonach 2giej klasy z 1¼ kr. na 1½ kr., na wagonach 3ciej klasy z 1¾ kr. na 2 kr. Co zaś do klasyfikacyi towarów, tedy wliczono do 1szej klasy częścią na mocy szczególnych przepisów: odkrawki trzciniowo zapakowane, ładunki (łoczzone), barchan (surowy), suchary wojskowe (zapakowane), składane łózka żelazne, koła do lokomotywów, tenderów i wagonów kolei żelaznej, powidła zapakowane, łądki i odpadki z liści tytoniowych. Do klasy 2giej wliczono: Wyroby tokarskie (zapakowane), skóry i skórki także opakowane lub związane, grube płótna bielone i cwelich, boki do sit, drzewo budulcowe i na stolarszczyznę, takiej jednak tylko długości, żeby się na ośmiokolistym wagonie mogło całkiem pomieścić, skóry także ambalowane, formy na cukier. Dozwolone dla transportu węgla mineralnych korzyści zostały zatrzymane bez żadnej modyfikacyi. Należytość od złożonych ładunków frachtowych, obliczona i opłacona być ma tytułem składowego dopiero od czwartego dnia po ich nade-

slaniu. Na północnej kolei skarbowej zatrzymano i nadal zniżoną potąd należytość od transportu podróży w wagonach III klasy, a mianowicie na przestrzeni z Berna do Ołomuńca i odwrotnie, podobne jednak zniżenie należytości na przestrzeni z Berna do Stefanau odtąd już ustaje; natomiast należytość od jazdy koleją żelazną przy wagonach II klasy zniżono na przestrzeni z Berna do Ołomuńca i odwrotnie na 4 złr. 15 kr. Za ładunki frachtowe, nadsefane do transportu północną koleją żelazną z Berna, Adamsthal, Blansko i Raitz do Müglitz, Littau, Stefanau, Ołomuńca, lub odwrotnie, zmniejszono poczęści należytość transportową, różniącą się w niektórych pozycjach od dawniej przepisanej. Przepisy względem należytości frachtowej od zapakowanej soli na północnej i południowo-wschodniej kolei skarbowej, zmodyfikowano mianowicie co do soli upakowanej w workach, co zaś do soli wiezionej w solówkach nie zaszły żadne zmiany w odnoszących się przepisach. (L. k. a.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 10. lutego. Członkowie austriacko-niemieckiej konferencji cłowej zgromadzili się dziś na główne posiedzenie. Komisje podrzędne ukończyły już po większej części swoje prace i rozwinęły w ostatnich dniach wielką czynność. W przyszłym tygodniu nie będą podrzędne komisje mieć posiedzeń, a propozycje ich będą wzięte na głównych sesjach pod konkluzyjne obrady.

— Wysokie ministerium sprawiedliwości nakazało pod względem praktycznych egzaminów notaryatu i adwokatury niektóre odmiany, jakoż na przyszłość przed ustnym egzaminem będzie także pisemny. Oba egzamina jednak będą przez komisję ocenione.

— Kasom oszczędności przyznano prawo sprzedawać bez interwencji sądowej zastawione u nich obligacje, jeżeli dana na nie pożyczka wraz z prowizją w przypadającym terminie nie jest zapłacona.

— Nowy przez dyrektora dr. Riedl napisany statut dla nowego zakładu obłąkanych wzięto dziś pod obrady, i zapewne wkrótce będzie potwierdzony.

— C. k. towarzystwo agronomiczne ma w tym roku znowu urządzić przerwaną od r. 1848 wystawę bydła z rozdawaniem premii.

— Niebawem będą 3 traktaty państwa ogłoszone zawarte między Austrią i Rosją; mianowicie traktat względem liwerunków soli, traktat żeglugi na Dunaju i umowa względem spławienia ujścia Saliny.

(Kurs wiedeński z 14. lutego 1852.)

Obligacje długu państwa 5% — 95³/₁₆; 4¹/₂% 84¹/₂; 4% — 4% z r. 1850 92¹/₂; wylosowane — 3% —. Losy z r. 1834: — —; z roku 1839 301¹/₂. Wied. miejsko bank. — —. Akcje bankowe 1224¹/₂. Akcje kolei półn. 1457¹/₂. Głognickiej kolei żelaznej 680. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 645. Lloyd 593³/₄.

Hiszpania.

(Bliższe szczegóły o zamachu na życie Królowej hiszpańskiej.)

Madryt, 3. lutego. Dla uzupełnienia podanych już wiadomości o zamachu na życie królowej hiszpańskiej, przytaczamy z *Gazety urzędowej* następujący artykuł:

Niesłychaną w naszych dziejach zbrodnię popełniono dzisiaj. W chwili, kiedy Jej królewska Mość wychodziła z królewskiej kaplicy, aby się udać do kościoła Atocha, powążył się pewien złoczyńca targnąć na drogie życie Jej królewskiej Mości. Lekarze Jój królewskiej Mości przesłali następujący buletyn do prezydenta rady ministrów:

Excelencyo! Dziś o kwadrans na drugą w chwili, gdy królowa wyszła z kaplicy nadwornej i szła galerią po prawej stronie, otrzymała pchnięcie sztyletem, który drasnąwszy prawe ramię, zranił przednią muszkulę tej samej strony. Rana jest 7 do 8 linii szeroka. Donosimy Panu o tem z najgłębszą boleścią.

Nadzwyczajny dodatek do *Gazety* ogłasza następujący buletyn: „Chirurgowie królowej donoszą o 11tej godzinie, co następuje: Królowa spędziła spokojnie godziny poranne. Gorączka ustała również jak zapalenie w takich wypadkach nieochybnie. Królowa spoczywała kilka godzin i spodziewać się, że skutki zranienia wcale nie będą niebezpieczne. Jój królewska Mość znajduje się w stanie tak zaspokajającym, iż można było zmienić łóżko.“

Gdy królowa została ugodzona, wtedy nie z bólu lecz z miłości macierzyńskiej zawołała: Moja córko: (*mi hia! mi hia!*) patrząc na swoją córkę, którą margrabina Povar niosła na ręku.

Telegraf nieustannie jest czynny, donosząc wiadomości o powodzeniu królowej na prowincye i za granicę. Trzech ministrów nocowało wczoraj w pałacu, dziś nocować tam będzie trzech innych. Pełstyny z powodu urodzin księżniczki są odroczone. Senat i izba deputowanych zgromadzili się, aby podpisać adres gratulacyjny do królowej, w którym Bogu dziękują za zachowanie Jej królewskiej Mości od sztyletu krytobójcy. Wczoraj zamknięte były wszystkie teatry. Sędzia pierwszej instancji okręgu pałacowego Pedro Nolasco Auriolez, który prowadzi instrukcję przeciw królobójcy nazwiskiem Martin Merino oznajmił ministrowi sprawiedliwości, że instrukcja już ukończona i przesłana prokuratorowi państwa dla sformułowania aktu oskarżenia. Morderca zachowuje uporeczywe milczenie, a w zachowaniu się okazuje bezczelny cynizm. Słychać, że morderca w przeciagu czterdziestu ośmiu godzin (królowa chciała go ułaskawić) poniesie karę za swoją zbrodnię. Następujące szczegóły czynu podają jako pewne: Królowa wychodziła z kaplicy niosąc na ramieniu swoją córkę. W tem przystąpił do niej człowiek udając, jakoby chciał doręczyć prośbę królowej. Królowa postąpiła krok naprzód, aby odebrać prośbę. Zbrodniarz ugiął kolano według zwyczaju hiszpańskiego,

pchnął królowę sztyletem w bok i wyciągnął znowu sztylet chcąc zadać powtórne pchnięcie. Ochmistrz królowej hrabia Pino Hermosa i jeden z halebardyerów rzucili się na mordercę chcąc zapobiedz powtórnemu pchnięciu, i w tej walce rannym został hrabia Pino Hermosa. (P. Z.)

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 8. lutego. Stan zdrowia królowej jest zaspokajający — rekonwalescencya już się zaczęła. (Abbl. W. Z.)

Anglia.

London, 7. lutego. Na początku przeszłego roku wzbraniał się jak wiadomo, hrabia Derby (lord Stanley) przyjąć polecenie złożenia nowego gabinetu; wtedy sądził, że niepodobnem było rozwiązanie parlamentu, do którego by w razie przyjęcia polecenia był zniewolonym, ponieważ właśnie wtedy nadchodził czas wielkiej wystawy przemysłowej; teraz zaś sądzą, że gdyby przyszło do nowego przesilenia ministeryalnego podczas obecnej sesji parlamentu, natenczas łatwiej dałby się nakłonić do przyjęcia zlecenia, którego nieprzyjął w r. 1851; wymieniają już nawet znakomitości parlamentarne, na któreby hrabia Derby w takim razie mógł liczyć. Lordowi Brougham przeznaczyłby urząd kanclerza. W izbie niższej starałby się hrabia Derby zapewne oprzeć na znakomitym talencie mowcy pana Disraeli, spodziewa się także skłonić partycję Peelitów do połączenia się z dawną partycją Torysów, a mianowicie pozyskać należących do owej frakcji członków izby niższej: pp. Gladstone Kardwell i John Young dla reformy parlamentarnej okaże się zapewne, czyli terażniejszy gabinet Whigów przez częściową reorganizacyę swoją nabędzie większej trwałości. (P. Z.)

(Rozprawy w parlamencie. — Wiadomości bieżące.)

London, 7. lutego. Pan Coran przedłożył onegdaj w izbie niższej petycyę z Edynburga o rozszerzenie prawa wyborów i tajne głosowanie; następnie pan Adderley petycyę z Przylądka, o jak najspieszniejsze zaprowadzenie konstytucyi kolonialnej. Z mocy zapowiedzianych na 19. b. m. jest mocya lorda Dudley Stuart „względem przedłożenia wszystkich od obcych gabinetów co do politycznych emigrantów otrzymanych korespondencyi dyplomatycznych.“ Dalsze obrady izby toczyły się nad materyalnem urządzeniem izby niższej, przewietrzeniem, regulaminem spraw, i zakończyły się o piątej godzinie.

— W izbie wyższej nadmienil wczoraj hrabia Malmesbury o przedawaniu prochu mieszkańcom Przylądka, a nawet Kafrom; jestto akt, dowodzący o najpodlejszem łakomstwie i o zupełnym braku miłości ojczyzny. Wiadomo mu, że gubernator Przylądka upoważniony jest zaraz na miejscu ukarać jako zbrodnię przedawanie prochu Kafrom; ale pyta izbę, czyli niemasz żadnego środka, aby zapoznać z tego powodu przed sąd także transportatorów okrętowych w Anglii? Hrabia Grey: „Przed wybuchnięciem wojny z Kaframi popłynęły wielkie posyłki prochu do Przylądka, ale tylko dla kolonistów, którzy oddawna ten artykuł w znacznej ilości zakupywali. W listopadzie 1851 oznajmiły urzęda cłowe o znacznej posyłce amunicyi i broni do Przylądka, ale po ścisłej rozwadze uznano za rzecz stosowną nieprzeszkadzać wywożeniu jej; bo jeżeli ta posyłka miała nieprawne przeznaczenie, tedy wywożący, ostrzeżeni zakazem, mogliby towar z Holandyi lub Francyi sprowadzać. Zamiast tego otrzymał gubernator Przylądka natychmiast wiadomość i rozkaz, ażeby baczność dawał. Dzierzawcy tej kolonii handlowali przedtem prochem, i przedawali go tak jak noże, siekiery i inne europejskie rękodzieła dla domowego użytku i polowania. Zwyczaj ten znieśli w listopadzie prawodawca rada w kolonii. Niestety powinno to być wcześniej nastąpić, gdyż w ostatnich miesiącach wprowadzono w głąb kraju kilka set beczek prochu. Margrabia Londonderry zapytał, czyli Sir Harry Smith odwołany jest przez kolonialnego ministra czyli przez naczelnego wodza armii? Hrabia Grey: „Pytanie to, jak sądzę, niezupełnie jest należyte; powinność odwołania była przykrą. Ale wszyscy ministrowie uważali ją za potrzebną. Mianowanie generała Cathcart następcą Sir H. Smith nastąpiło za zasięgnięciem sumiennej rady od najwyższej wojskowej znakomitości w kraju, od księcia Wellingtona.“

Lord John Russell złożył wczoraj na stole izby niższej z rozkazu Jój Mości królowej, korespondencyę z rządami zagranicznymi, tyczącą się pobytu politycznych emigrantów w Anglii.

— Margrabia Westminster, jako lord najwyższy ochmistrz królewskiego dworu, doręczył onegdaj królowej adres odpowiedzi izby wyższej. Taki sam adres izby niższej doręczył również onegdajszego dnia lord Marcus Hill skarbnikowi królewskiego dworu Jój Mości Królowej.

— Fryderyka, księcia Szlezwig-Holsztynu przyjęto za członka w Trinity-College w Oxfordzie.

— Urzędowa *Gazette* ogłosiła dziś nominacyę lorda Cowley posłem w Paryżu pana Fox Maule prezydentem wschodnio-indyjskiej kontroli, tudzież pana R. Vernon Smith sekretarzem wojennym.

— Prywatne listy z Sidney z dnia 8. listopada donoszą o nowo odkrytych, bardzo wydanych pokładach złota w Australii. W Wiktorji, miejscu na zachodniej stronie, odległym o 40 angielskich mil od Melbourne, wykopano do powyższej daty 220,000 funtów złota. Około 15,000 ludzi udało się już do tego miejsca i dobywają co tydzień do 5500 uncyi złota. Na polu Ballarat pracuje przeszło 5000 ludzi, a tygodniowy dochód wynosi 1500 do 2000 uncyi. W Sidney zapłacono za uncycę złota po 65 szyl. do 65 szyl. 6 penców; w Mel-

bourne po 60 szyl. do 61 szyl. 6 penc., ale w obu miejscach sprzedawano już partye po 55 szyl. W takich okolicznościach niedziwić się, że mennica londyńska skrupulatniejsza jest teraz w skupowaniu złota niż przedtem według dosłownego brzmienia swoich statutów. Dotychczas płaciła za uncję orłów amerykańskich 3 funt. 16 szyl. 2½ penc., a za francuską dwadzieścia frankową monetę 3 funt. 16 szyl. 2 penc. Ale przytem nie brano w porachunek kosztów rafinady, nim złoto do wybicia jest przydatne (niemal 1 penny). Na przyszłość będzie ten penny przy skupowaniu amerykańskich, francuskich i holenderskich dukatów potrącony. (Pr. Z.)

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 10. lutego. Przedłożono już bil reformy. Główne zarzysy jej są następujące: Warunek wyborów zmodyfikowano w ogólności na połowę. Głosowanie ma być tajne. Trwałość parlamentu skrócona. Żadna osada wiejska niema być już wyłączona; miasta do tego nie należą. (L. k. a.)

Francya.

(Posiedzenie akademii umiejętności. — Treść mowy pana Montalembert.)

Paryż, 6. lutego. Rotunda akademii była wczoraj już o dwunastej w południe przepelniona słuchaczami, chociaż sesya dopiero o drugiej godzinie zacząć się miała. Na 400 krzesel rozdano 700 biletów, a te bilety były od trzech miesięcy przedmiotem wszystkich życzeń i największych starań, kupowano je po 5—6 luidorów, a nawet po 250 franków. O drugiej godzinie przybyli członkowie biura, pan Guizot, Villemain i Anzelot, a zgromadzenie powitało ich z wielką uprzejmością. Pan Montalembert zajął między panami Merimée i kanclerzem Pasquier krzesło swego poprzednika Droz; gdy zaczął czytać swoje drukowaną już mowę, nastąpiła głęboka uwaga, pierwsze oklaski dały się słyszeć, gdy mowca przytoczył słowa pewnego akademika, że, jeżeliby kiedy we Francji znowu republika powstała, wtedy niezawodnie anarchia i despotyzm towarzyszyć jej będą. Mowca starał się udowodnić niebezpieczeństwo kłamstwa improwizacji historycznej, i wspominał z wielką pochwałą o Ludwiku XVI., gdy mówił o napisanej przez pana Droz hystyrii tego króla. Szczególniej wielkimi oklaskami okryto pochwałą trzydziestu czterech lat królestwa, które po wielkich wojnach nastąpiły, a osobliwie z wielkim upodobaniem przyjęto główny punkt mowy, który zawiera zdanie o pierwszej konstytucji. W ogóle wytoczył pan Montalembert rewolucyjny proces, gdyż powstał nietylko na zasadę, ale także na jej narządza, oświadczając, że nie należy obierać jednemu, ażeby dać drugiemu. (Lloyd.)

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 7. lutego. *Monitor* ogłosił, że kongres Stanów Zjednoczonych kazał wybić na cześć francuskiego porucznika okrętowego i jego osady, za daną pomoc rozbitemu amerykańskiemu okrętowi, złote i srebrne medale, które amerykański sprawujący interesa przesłał ministrowi spraw zagranicznych.

— Dziennik *Constitutionnel* asprawiedliwiając pokrótce przywrócenie urzędowych ubiorów, wspomina o zewnętrznej ich formie, jaka jest zdecydowana w ministerjum państwa, któremu od czasu uorganizowania się poruczono tę sprawę należącą dawniej do ministerstwa spraw wewnętrznych. Namieniony ubior będzie się składać z zwyczajnego fraka, którego guziki orłem są ozdobione, z spodni z szerokimi lampasami, do tego należy także francuski kapelus z białym lub czarnym piórem i szpada z połączoną lub pośrebrzaną rękością. *Constitutionnel* nadmienia, że dawnych krótkich spodni nie przyjęto do żadnej z obranych kombinacji. Złote, srebrne błękitne i czerwono-jedwabne hafty, oliwne, dębowe i palmowe liście służą przez swoje rozmaitość do rozróżnienia korporacji i funkcji. Senat nosi złotem haftowane palmowe i oliwne liście na kołnierzu, wylogach, połach, kieszeniach i na piersi. Frak jest wszędzie jako znak najwyższych funkcji tak zwanym *bord courant* obrębiony. Orzeł na guzikach rozpościera swe skrzydła nad rozwiniętym płaszczem, który dawny kostium senatu i parostwa przypomina. Ubiór ministrów jest taki sam, wyjąwszy niektóre różnice w arabeskach i kwiatach. Ubiór podrzędnych im urzędników będzie według stopnia ich rangi coraz skromniejszy. Rada stanu według ułożonego projektu będzie również mieć udział w honorach złotego haftu zamiast błękitnego jak przedtem. Względem ubioru deputowanych do prawodawczego ciała zachodzą niejaki trudności, bowiem przypomniano sobie opór deputowanych wszelkich czasów przeciw urzędowemu uniformowaniu. Jednak zapewne będzie przepisany uniform z srebrnym haftem. Dla prefektów, podprefektów, radców jeneralnych i prefektury, urzędników gminy i ministeryalnych ma być dotychczasowy uniform zatrzymany. W końcu wyraża *Constitutionnel* życzenie, aby ta sprawa jak najprędzej nietylko w interesie władzy i rangi, lecz także w interesie rękodziel paryskich regulaminem w *Bulletin des Lois* załatwiona została.

— *Monitor* wyraża się dziś w swojej pólurzędowej części o zamachu na życie królowej Hiszpanii w następujący sposób: „Według telegraficznych depesz z Madrytu pod dniem 2. i 3. lutego wykonano zamach na życie królowej hiszpańskiej i zraniono Jej Mość królowę. Jednakże stan królowej nie obudza wielkiej obawy. Wiadomości te zrobiły w Paryżu wielką i bolesną senszację. Z niecierpliwością oczekują tu szczegółów o tym smutnym wypadku.“ — Równocześnie ogłosił *Constitutionnel* depeszę od francuskiego posła w Madrycie, jenerała Anpick, do ministra spraw zagranicznych, w której czytamy: „Królowa wychodząc z pałacu, otoczona całym swoim

dworem, została sztyletem w bok skaleczona. Złoczyńcę przyaresztowano. Rana, jak sądzą, niejest niebezpieczna, a królowa okazuje wielką odwagę. Smutek i trwoga są powszechne.“ — Według *Patricie* zabójca zowie się *Martin Aberino*.

— Faubourg St. Germain i Orleaniści okazują ciągle nieprzyjazny sposób myślenia przeciw nowemu rządowi, gdyż niebiorą udziału ani w funkcyjach publicznych, ani w festynach urzędowych, ani nawet w zwyczajnych prywatnych zabawach zimowej pory roku. — Wielu z nich opuściło nawet Paryż; drudzy którzy tu zostali, odmawiają sobie wszelkiego zbytkowego wydatku. Przemysłowość cierpi na tem niezmiernie i są mali profesyoniści, którzy zapewniają, że w tym roku nawet czwartej części tyle nie zarabiają, co przedtem.

— Dziennik *Univers* mówi, że wszystkie partye angielskiego parlamentu dały sobie słowo niepokoić Europę, a zapewniać ją, że Anglia niema nieprzyjaznych zamiarów. Wszystkie partye jednak są tego zdania, że się do wojny przygotować potrzeba. *Univers* sędzi, że Anglia ma najprzyjaźniejsze zamiary, ale żąda, aby inne mocarstwa poszły za jej przykładem, i gdy wyrażają szczere życzenie utrzymania pokoju, właśnie przysposabiają się i zaopatrują w środki do prowadzenia wojny.

— Ministrowi wojny otworzono kredyt 1,500,000 franków, które na deportację insurgentów do Algierji obrócone będą.

— Wybory zatrudniają ciągle bardzo mocno ministerjum; natłok kandydatów jest bardzo wielki i co chwila potrzeba zmieniać listy.

— Zapewniają, że senat, który będzie musiał wyznaczyć cywilną listę dla prezydenta republiki, postanowi ją na sześć milionów — co wyrównywa niemal dwunastu milionom, które miał Ludwik Filip; bo sześć milionów pobierał na utrzymanie prywatnych dóbr królewskich.

— Z wielką gorliwością odbywa się organizacja gwardyi narodowej. Gwardya ta będzie odbywać straż tylko na niektórych posterunkach, mianowicie przy sztabie jeneralnym, Palais Royal, Elysee, Tuileryach, przy senacie i prawodawczem zgromadzeniu. Tylko dwa razy w roku będzie zgromadzać się na wojskowe popisy, a liczba jej w stosunku do ludności Paryskiej będzie bardzo mała.

— 8. lutego. *Monitor* donosi, że książę prezydent od królowej hiszpańskiej, od króla Holandyi, od króla bawarskiego i od króla sardyńskiego otrzymał odpowiedzi na listy odnoszące się do władz poruczonych księciu od narodu francuskiego. Te listy doręczyli księciu-prezydentowi po kolei, margrabia Valdegamas, minister hiszpański, jenerał baron Fagel poseł niderlandzki, kawaler Collegno minister sardyński i p. Wendland minister bawarski. Margrabia de Valdegamas notyfikował zarazem urodzenie księżniczki Asturyi.

Dekretem prezydialnym upoważnione są trzy departamenta, Côte d'or, Maine et Loire i Pyrénées orientales, zaciągać pożyczki i pobierać podatek dodatkowy na umorzenie tych pożyczek.

Marzałek Jérôme Bonaparte, prezydent senatu i gubernator inwalidów, przyjmował sztab jeneralny hotelu inwalidów, który przyszedł powinszować mu nowej godności. W przemowie mianej do sztabu, oświadczył, że się cieszy, iż jego mianowanie prezydentem senatu zezwala mu pozostać gubernatorem inwalidów; gdyby był zmuszonym wybierać natenczas, wolałby być strażdź nadal grobu swego brata.

Słychać, że w miejsce starej francuskiej monety miedzianej ma się bić leksza. Do bicia tej monety niebędą już używać czystej miedzi lecz bronzu z miedzią. Pozostająca miedź ma pokryć koszt bicia. (G. Pr.)

Włochy.

(Kwestya ustawy o druku.)

Z **Turyngu** donoszą z 6go b. m.: Mimo to, że opozycya występuje usilnie i według możności siły swe jednocy, przeciw nikt nie wątpi o przyjęciu ustawy o druku, zwłaszcza gdy ministerjum oświadczyło się w obec swego stronnictwa stanowczo i wyraźnie, że tylko wtenczas chce i może pozostać u steru spraw krajowych, jeżeli projekt wspomnianej ustawy przyjęty będzie bez żadnej zmiany. (L. k. a.)

Niemce.

(Wiadomości bieżące z Hamburga.)

Hamburg, 8. lutego. Jak słychać przystąpi Dania dla Launenburga do niemiecko-austriackiego związku pocztowego.

— Hrabia Mensdorf-Pouilly austriacki komisarz w księstwach, równie jak Osterst Rösigen, przydzielony dotychczas do komisji regulowania granicy w Rendsburgu, stanęli już z Wiednia w Hamburgu.

— Równocześnie przybył tu kawaler Karst z Kiel.

Wszystkie dokumenta, zawierające negocjacje Danii z obecnymi mocarstwami w kwestyi Szlezwig-Holsztynu, będą drukowane i wraz z obszernem sprawozdaniem ministerstwa, sejmowi przedłożone. (Lloyd.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 11. lutego.)

Metal. austr. 50/0 76½; 4½ 68¼. Akcje bank. 1194. Sardyńskie. — Hiszpańskie 38¼. Wiedeńskie 96½. Losy z r. 1834 175; 1839 r. 95¼.

Prusy.

(Podróż króla do Altenburga. — Konferencya ministrów.)

Berlin, 9. lutego. Jego Mość król wyjechał dzisiaj w południe osobnym pociągiem przez Köthen i Lipsk do Altenburga dla asystowania mającemu się odbyć jutro zaślubieniu Wielkiego księcia

Następcy Tronu Oldenburgskiego z księżniczką Elżbiętą z Altenburga. Jego król. Mość ma pojutrze powrócić. — Jego królewicz. Mość książe Prus zabawi tu jeszcze ośm dni, a potem powróci do Kolblency. — Wczoraj odbyła się konferencya w ministeryum spraw zewnętrznych; wszyscy ministrowie byli obecni, a przedmiotem obrad było, jak mówią stowarzyszenie cłowe. (Lit.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 11. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 5% 102¹/₈ p. 4¹/₂% z r. 1850 102. — Obligacye długi państwa 89³/₄. Akcy bank. 99¹/₄ l. Pol. list. zastaw. —; nowe 95¹/₅; Pol. 500 l. —; 300 l. — l. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 9⁵/₁₂. Austr. banknoty 83¹/₆ l.

Turecja.

(Nowe zawikłanie w sprawie grobu świętego. — Reszyd-Basza. — Wiadomości potoczne.)

Z Konstantynopola donoszą z 31. stycznia: Mniemano tu już, że spory względem grobu świętego załatwiono w drodze spokojnej, a to na zasadzie traktatu z roku 1760. Lecz że w tej mierze nie ogłoszono jeszcze sankcyi sułtana, przeto zwierzchności gmin greckich porozumiewszy się ze sobą, podały rekurs, i za pomocą stanowczych i ważnych wpływów powiodło się im cofnąć to wszystko, cokolwiek tylko między wielkim wezyrem, ministrem spraw zewnętrznych i margrabią *La Valette* było względem grobu świętego umówione. Tak więc zaszło nowe zawikłanie w tej sprawie, a z obawy, aby nie rozpoczęto nowych negocyacji w myśl dawniejszego załatwienia, poruszono wszystkie przeciw temu sprężyny. Ujęto sobie pewnego baszę, którego wpływ na sułtana ma być stanowczy, a w sobotę wieczór (25 stycznia) o godzinie 7 wysłał sułtan jednego z swych sekretarzy do pomieszkania Reszyd Baszy z tym rozkazem, aby natychmiast złożył godność swoją, i oddał wielką pieczęć państwa, co też i nastąpiło. Nazajutrz dowiedziano się o uchyleniu wielkiego wezyra, który zamknawszy się w swoim pomieszkaniu, nikogo do siebie nie przypuszczał. Około 8mej godziny zrana wezwał był sułtan do swego pałacu *Rauf Baszę* członka rady państwa, który już czterokrotnie piastował urząd wielkiego wezyra. Po krótkiej przemowie powierzył mu sułtan pieczęć państwa, i mianował go wielkim wezyrem, poczem otrzymali wszyscy ministrowie rozkaz stawienia się w urzędowym gmachu. Na wielu miejscach ustawiono oddziały wojskowe z muzyką. O godzinie 2 popołudniu wylądował *Rauf Basza* u schodów (wybrzeża) „*Bakze Capissi*“ w asystencyi *Szeik-ul-Islama* i jednego szambelana sułtańskiego, poczem z licznym orszakiem udał się do porty, gdzie go z wielką świetnością przyjmowano. Liczy on teraz do 70 lat. — 27go (wtorek) udał się *Ali Basza*, minister spraw zewnętrznych, do cesarskiego pałacu, i przedłożył stanowczo swoją dymisyę, którą jednak sułtan i tą razą nie przyjął. *Ali Basza* pozostał w pałacu do godziny 2giej z południa. Następnie wsiadł znowu na statek, i wróciwszy do porty, obiał znowu swoje ministeryum. — Tymczasem krążyły w mieście najsprzeczniesze wieści. We środę zrana (28) wezwał sułtan uchylonego wezyra wielkiego, *Reszyd Baszę*, i ministra wojny *Mohameta Ruchdi Baszę* do rezydencyonalnego pałacu swego, i przyjmował ich z wielką uprzejmością. *Reszyd Baszę* mianował prezydentem rady państwa w miejsce uchylonego *Rifaat Baszy*, i polecił ministrowi wojny zwołać wszystkich ministrów i radców państwa do porty dla należytego tam przyjęcia *Reszyd Baszy*, który przeszedł godzinę był u sułtana na konferencyi prywatnej. 29go udali się wszyscy ministrowie do cesarskiego pałacu, gdzie się odbyła ceremonia „*Rikiab*“ z przemową sułtana. Dnia tego zamknięte były wszystkie urzęda. Sułtan kazał przez posła angielskiego wręczyć p. *Missirie* złotą tabakierę z brylantami, a to jako dar wzajemny za litografię, które p. *Schmautz* wykonał był podług jego rysunku w Paryżu. Album zawiera widoki wzdłuż *Bosforu*. — P. *Blondel Van Quelebruck*, belgijski minister przy porcie, i oraz sprawujący interesa w Atenach, odjechał dzisiaj paropływem do Aten, gdzie kilka dni zabawi. (Lit. kor. austr.)

(Wiadomości z nad granicy czernogórskiej.)

Z nad-granicy Czernogórskiej donoszą z 4. b. m.: Władyka *Daniel Petrowicz* spodziewany jest wkrótce w *Cattaro*, zkąd w towarzystwie dwóch senatorów i sekretarza udaje się w dalszą podróż do *Petersburga*. (Lit. koresp. austr.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Lwowskim.)

Lwów, 6. lutego. Od 16. do 31. grudnia sprzedawano na targach w Gródku, Jaryczowie i Szczercu w przecięciu korzec pszenicy po 7r.12k.—8r.6k.—7r.24k.; żyta 6r.—5r.30k.—5r.24k.; jęczmienia 4r.36k.—4r.6k.—4r.12k.; owsa 2r.24k.—2r.12.—2r.; hreczki 4r.48k.—3r.36k.—4r.12k.; kukurudzy w Szczercu 6r.36k. — Cetnar siana w Gródku po 50³/₄k. Sag drzewa twardego kosztował 9r.—7r.—9r.12k, miękkiego 7r.—6r.—7r. Za funt mięsa wołowego płacono 3¹/₅k.—4k.—3³/₄k. i za garniec okowity 1r.36k.—1r.23k.—1r.36k. m. k.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. lutego.

Hr. Stądnicki *Aleksander*, z *Kosienicz*. — PP. *Babecki Kajetan*, z *Byszowa*. — *Brzezany Maurycy*, z *Konczak*.

Dnia 15. lutego.

Baron *Heydel Stanisław*, z *Szozłomy*. — PP. *Mochnacki Tymoteusz*, z *Stanisławowa*. — *Pohorecki Roman*, z *Zółkwi*. — *Rosnowski Franc*, *Ksawery*, z *Rawy*. — *Smolski Józef*, z *Kobylnicy*. — *Chyliński Adolf*, z *Krzywego*. — *Kordaky Feliks*, z *Kupana*. — *Mielicki Jan*, z *Zółtaniec*. — *Strachocki Józef*, z *Rudnik*. — *Starzyński Stanisław*, z *Brodów*. — *Zamorski Jan*, z *Brodów*. — *Zakrzewski Adolf*, z *Tarnowa*. — *Czajkowski Antoni*, z *Złotryk*.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. lutego.

Hr. *Kalinowski Władysław*, do *Bakowiec*. PP. *Terlecki Feliks*, do *Skołodra*. — *Baal Jędrzej*, do *Tyrowa*. — *Jabłonowski Józef*, do *Rawy*. — *Siarczyński Zygmunt*, do *Streptowa*. — *Lang Ignacy*, do *Wolicy*. — *Łączyński Józef*, do *Batiatycz*. — *Steindl Leopold*, do *Cholejowa*. — *Soutzo Konstanty*, do *Krakowa*. — *Argyroputo Emanuel*, do *Krakowa*. — *Makomaski Antoni*, do *Przemysła*.

Dnia 15. lutego.

Hr. *Zabielski Ludwik*, do *Stryja*. — PP. *Radziejewski Edward*, do *Dytkowa*. — *Listowski Józef*, do *Kontów*. — *Wierzechowski Stanisław*, do *Zółkwi*. *Pietruski Teofil*, do *Lubieniec*. — *Jarczewski Edward*, do *Przemysła*. — *Rulikowski Kajetan*, do *Świtazowa*. — *Batowski Antoni*, do *Kulikowa*. — *Chrzanowski Ignacy*, do *Złoczowa*. — *Mielczewski Stanisław*, do *Czernik*.

Kurs lwowski.

Dnia 14. lutego.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	45	5	49
Dukat cesarski	5	48	5	51
Pólimperyal zł. rosyjski	10	3	10	7
Rubel śr. rosyjski	1	56 ¹ / ₂	1	57 ¹ / ₂
Talar pruski	1	47	1	49
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	26	1	27
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	82	30	82	56

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13. lutego 1852.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	82	40
Przedano „ „ 100 po	83	10
Dawano „ „ za 100	—	—
Żądano „ „ za 100	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 13. lutego.)

Amsterdam 173¹/₄ l. 2. m. Augsburg 123⁷/₈ l. uso. Frankfurt 123¹/₃ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 182⁵/₈ l. 2. m. Liwurna 121¹/₂ p. 2. m. Londyn 12.21. l. 2. m. Medyolan 125. Marysilia 146³/₄ l. Paryż 146³/₄ l. Bukareszt 220¹/₂. Konstantynopol —. Agio duk. ces. — Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. 95¹/₁₆ lit. B. —.

(Kurs pieniężny na giełdzie Więd. d. 12. lutego o pół do 2giej po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 31¹/₂ l. Ces. dukatów obrączkowych agio 29³/₄ l. Ros. Imperyaly 10.8. Srebra agio 23³/₈ gotówką.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. lutego.

Pora	Barometr w mierze więd. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury dog. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	28 0 68	— 6,7°	— 3,6°	PW ₀	pogoda
2 god. pop.	28 0 61	— 3,6°	— 7,0°	PW ₀	trochę pochmurno
10 god. wie.	28 0 61	— 5,4°		„	pogoda
6 god. zran.	28 1 25	— 6,7°	— 1°	PZ ₀	pogoda ☉
2 god. pop.	28 1 31	— 1°	— 7,3°	„	pochmurno
10 god. wie.	28 1 0	5°		„	pogoda

TEATR.

Dzisiaj: przed. niemieckie: „*Freyen nach Vorschrift*“ oder „*Wenn Sie befehlen*.“

Na dochód *Witalisa Smochowskiego* dnia 20go lutego 1852. „*Ciernie i wawrzyn* czyli *areydzielo nieznanne*“, dramat w 1. akcie z francuzkiego p. *Lafont*, przełożony przez *Zygm. Kaczkowskiego*, potem nastąpi: „*Więźniowie Carowej*“, komedia w 2. aktach z francuskiego p. *Bayard*, przełożony przez *Jakuba Antoniewicza*.

Na c. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 14. lutego 1852 roku następujące pięć numerów:

80. 1. 85. 56. 62.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 28. lutego i 13. marca 1852.

Składka na Czertez. Wpłynęło 13 złr. 30 kr. mon. kow.

Składka na Buców. Wpłynęło 4 złr. m. k.

(Sprostowanie.)

W numerze 36. *Gazety Lwowskiej* w *Przewodniku lwowskim* zamiast: *Portery fotograficzne* czytać należy: *Portrety fotograficzne*.